



2 Advent i nådens år 2022- Åke Malander

Introitus Psalt 8, GT Mal 4, Ep Rom 15:1-13, Ev Luk 21:25-36, III Luk 17:20-30
Psalmförslag (Luthersk Psalmbok): 851, 13, 847; 120, 783, 748:2-3

Helige, himmelske Fader, sänd oss idag din Helige Ande att röra våra hjärtan, så att vi inte bara hör utan också verkligen betraktar och beaktar ditt Ord. Amen.

Jesus blev tillfrågad av några fariseer när Guds rike skulle komma. Ja när kommer Guds rike? Vi läste förra söndagen om hur Kristus kommer till sin kyrka, om hans ankomst här i tiden, i nåden. Idag, på den andra söndagen i adventet, talar han i evangelietexten om sin ankomst vid tidens slut. Därmed får vi idag lite av samma tema som för domssöndagen och söndagen före domssöndagen. (Då får vi också en liten påminnelse om att adventstiden en gång omfattade sex söndagar.)

”När kommer Guds rike?” hur ofta har inte den mänskliga vetgirigheten ställt sig den frågan. I predikotexten ur Luk. 17 möter vi den frågan, tankarna kring Gudsrikets ankomst, när vi kommer vi in i ett samtal mellan några fariséer och Jesus och där han sedan går vidare med en förmaning och undervisning till lärjungarna. Fariséerna var naturligtvis på det klara med att Guds rike skulle komma; de väntade på Messias och hans rike. Den frågan låg därför nära till hands: *när* skulle detta ske, när skulle detta goda, det väntade riket träda fram?

Fariséerna hade sina föreställningar om Guds rike, och vi skulle därför vilja fråga dem: Vad tänker ni om Guds rike och dess ankomst, vilka tankar och förväntningar har ni? Av deras svar och beskrivningar av dels det onda som nu är och dels av det kommande goda torde framgå att det föreligger ett grundfel i fariséernas föreställningar och tankegångar. De går inte till grunden med vad som är roten till det onda som kännetecknar den nuvarande tidsåldern. De härleder inte skadan till syndafallet och dess följder, arvsynoden, utan snarare till Jerusalems och Davids kungatrons fall och dess följder, den förlorade nationella självständigheten. Landet var ju ockuperat av en främmande världsmakt, styrd av kejsaren i Rom. Därför innebär Guds rikets ankomst bl.a. en befrielse från detta ok och ett återupprättande av Davids tron och spira, menade man. Men att människornas hjärtan är ockuperade av en främmande andlig makt, styrd av mörkrets furste och att detta var och är själva grundskadan – den insikten, läran om arvsynoden, saknas hos fariséerna och i judendomen. Vi får därför konstatera att frågan är, om än kanske inte direkt felställd, så dock ofullständigt ställd; frågan *när* borde ha kompletterats med frågan *hur* kommer Guds rike.

Idag hade dessa fariséer ett enastående nådetillfälle, när Rikets Konung själv undervisade dem. Huruvida och i vad mån de tog vara på denna möjlighet vet vi inte. Men sedan vet vi ju att även lärjungarna hade oriktiga föreställningar om Guds rikets framträdande: ”Herre, är tiden nu inne för dig att återupprätta riket åt Israel?” Mästaren måste alltså rikta sig även till dem. Och på samma sätt riktar han sig till oss alla, i alla tider. Det har även bland de kristna förekommit, och förekommer än idag, och verkar tillta i de yttersta tiderna allehanda förvetna mänskliga spekulationer och vanföreställningar om Guds rike och dess ankomst. Allt sådant har det gemensamt att det konsekvent avvisas av Jesus. Han avvisar alla föreställningar om ett yttre, synligt Gudsrike: ”Mitt rike är inte av denna världen.” Ingen sammanblandning av andligt och världsligt: ”Ge då kejsaren vad som tillhör kejsaren, och Gud vad som tillhör Gud.” Ingen kyrkostat och ingen statskyrka och inget jordiskt tusenårsrike! Guds rike innebär inte ett yttre omskapande av världen och dess riken, utan ett inre omskapande av människohjärtat och dess väsen.

Låt mig här också få påminna om att Herren Jesus själv har lärt oss att bedja om Guds rikets ankomst: ”Tillkomme ditt rike”. Och i lilla katekesen, vår minihandbok i kristen tro, får vi lära oss vad vi ska tänka på när vi ber denna bön, där läser vi: ”Tillkomme ditt rike. Vad är det? Guds rike kommer av sig självt även utan vår bön, men vi ber i denna bön att det ska komma också till oss. **Hur sker det?** Det sker när vår himmelske Fader ger oss sin Helige Ande, så att vi genom hans nåd tror på hans heliga ord och lever gudfruktigt, här i tiden och där i evigheten.”

Men detta är ändå bara *en* sida av Guds rike. Jesus lär också att det inte för alltid ska vara ett fördolt nåderike, utan en dag bryta fram såsom härlighetsriket, då Kristi kyrka får gå från striden till friden. Vi säger därför idag:

Guds rike har redan kommit, är redan här, men vi lever i tro, inte i åskådning.

I och med Jesu uppträdande, genom hans förkunnelse och hans under och mäktiga gärningar har Guds rike kommit till människorna. ”Men om det är med Guds Ande jag driver ut de onda andarna, då har Guds rike kommit till er” (Matt. 12). Detta rike har dock inga yttre gränser och kan inte utan vidare ses

med ögonen; det är av inre, andlig natur. Det kommer med och upprättas av Kristi ord och gärningar, som han har befallt sina lärjungar att bära vidare, ut till alla folk i hela världen och intill tidens ände. Detta sker inte med några världsliga maktmedel eller några världsliga medel överhuvud taget, utan när nådemedlen, Ordet och Sakramenten, är i bruk, så att människor kommer till tro. Då, och just så, sprids och byggs Guds rike här i världen, men det framträder i ringhetens gestalt – ”dess hopp och dess härlighet världen ej ser” heter det i en psalm. Till dessa fariséer, som förväntade sig Messias uppenbarelse som något glansfullt och mäktigt, sa Jesus: ”Guds rike är invärtes i er” eller ”mitt ibland er”. Båda översättningarna är såväl språkligt som innehållsmässigt fullt möjliga. Guds rike var vid det här tillfället verkligen mitt ibland dem, men det kunde de inte se med sina naturliga ögon. Och Guds rike är mitt ibland oss, det har inga yttre, jordiska gränser, utan det finns mitt i denna Gudsfrånvända värld, men det kan inte heller vi se med våra naturliga ögon, för där det finns där finns det genom tron, invärtes i människorna. Därför innebär Jesu ord till dessa fariséer även en lagpredikan till dem – och till oss. Vill ni vara medborgare i Guds rike så gäller inga yttre företräden och inga yttre gränser, där gäller endast: Omvänd er och tro evangelium! Då säger vi vidare:

I tro väntar vi Guds rikets stora ankomst, Guds stora advent.

Kristi Kyrka, är här på jorden den stridande och lidande Kyrkan, men i enlighet med Herrens ord och löfte, väntar hon på en fullbordans dag, ”Människosönens dag ” då han kommer i sin gudomliga härlighet och hans Kyrkas härlighet, som nu är fördold, också ska bli uppenbar. Men innan så sker måste Kristus själv lida mycket och bli förkastad av detta släkte. Nu har detta skett: Människosönnen har förkastats, lidit och dött. Nu ska vi vänta, vaka och vara redo inför hans återkomst, hans stora advent. Men innan dess måste också vi genom mycken bedrövelse gå in i Guds rike, som Herrens apostel säger. Detta och annat behövde klargöras för lärjungarna, ty många villfarelser skulle komma att spridas beträffande de yttersta tiderna och Herrens återkomst och vålla oro och skada bland de kristna.

Jesus har klart och tydligt sagt oss att vi inte kan veta dagen eller stunden, den kunskapen är oåtkomlig för oss människor, ja till och med för änglarna, men han har även tydligt sagt oss att vi ska lära känna de tecken som vittnar om att tiden går mot sitt slut. För att vi inte ska hemfalla åt några osunda och svärmiska spekulationer bör vi då först av allt beakta, att den yttersta tiden började redan på apostlarnas tid (1 Kor. 10:11). Alltsedan dess gäller maningen: Vaka och var redo! Den tid som tar sin början när apostlarna går ut i världen med evangelium, kyrkans tid, evangeliets tid, kallas i Uppenbarelseboken symboliskt ”de tusen åren”, då satan är hämmad i sin verksamhet. Men efter ”de tusen åren” ska han släppas loss, och då utbreder sig en demonisk atmosfär över jorden; tecken har hela tiden funnits för den troende, men de ska bli tydligare i den sista tiden före Kristi återkomst. Det blir trångt för Guds barn, grova förföljelser från världen, finare, mer fördolda förföljelser från de förvärldsligade kyrkornas sida. ”Krig mot de heligas härläger”, torde inte avse några krig med militära vapen, utan snarare den moderna teologins ständiga kamp mot den klassiska kristendomens läror och i synnerhet läran om rättfärdiggörelsen genom tron allena, den artikel med vilken kyrkan står och faller.

Och medan världen går allt längre i sin gudlöshet, utbreder sig i kyrkan ”det stora avfallet”. Jesus ställer sig frågan: ”När Människosönnen kommer, skall han männe finna tron på jorden?”. Så illa får vi alltså räkna med att det kan vara ställt inte bara i världen (den har ju alltsedan syndafallets dag varit gudsfrånvänd) utan även i kyrkorna i de yttersta dagarna. Då, som det var på Noas och Lots tid, i en stund då ingen väntar det, kommer Kristus åter i makt och härlighet, synlig för hela världen. En fasansfull domens dag eller en glädjeric förlossningens dag? Det avgörs inte på den dagen, det avgörs här i tiden, det avgörs idag – och idag är det fortfarande *nådens dag*. Omvänd dig och tro evangelium, bekänn att du i dig själv är en syndare, men att du till följd av vad Jesus gjort får vara en benådad syndare och ett saligt Guds barn. Ja, låt oss därför så länge dagen varar hålla fast vid den Guds rikets ankomst som redan har skett och som alltjämt sker varje gång vi tar emot honom i hans heliga nådemedel, så att vi med förtröstan får se fram emot den ankomst som vi ännu väntar. Och under vår väntans tid får vi i Herrens sköna gudstjänst se liksom en glimt av den ännu osynliga himmelska härligheten.

Amen.

Käre Herre Gud, låt din heliga och saliga dag snart bryta in. Förlossa oss och befria oss från den plåga som djävulen, världen och vårt eget onda kött tillfogar oss. Låt oss snart få flytta hem från denna jämmerdal till himlens fröjdesal. Det ber vi om i Jesu namn.